

Népmozgalom, 2020. július–augusztus

Erdélyi népmozgalmi folyamatok a koronavírus árnyékában: megugró halálozás, zuhanó házasságkötések

A 2020. évi nyári időszak utolsó két hónapjában 2019 azonos periódusához viszonyítva egyértelmű halálozási többlet volt megfigyelhető Erdélyben. Július–augusztusban a 16 erdélyi megyében összesen 14 319 halálesetet regisztráltak. Ez a 2019-hez képest 1256 fős, mintegy 10%-os növekedés már nem tekinthető véletlenszerű ingadozásnak; úgy tűnik, a koronavírus-járvány közvetlen és közvetett hatásai már megjelentek az összhalálozási statisztikákban is. Székelyföldön és Közép-Erdélyben a vizsgált hónapokban (egyelőre) átlag alatti volt a halálozási többlet, mintegy 5%-os a tavalyi év azonos periódusához képest.

Egyértelműen a koronavírus hatása – pontosabban a koronavírus miatti korlátozások hatása – áll a nyári házasságkötési adatok mögött is. Idén szinte elmaradt a nyári házasságkötési csúcsszezon: július–augusztusban csak 8763 házasság kötött Erdélyben, ami komoly zuhanás az előző évvel összevetve. 2019 július–augusztusban még 13 369 házasságkötés történt, vagyis 4606-tal több, mint idén.

Adatminőségi kérdések

A koronavírus-járvány alapvető változásokat eredményezett az élet igen sok területén. A lezárások, korlátozó intézkedések megnehezíthetik a statisztikai adatok gyűjtését is, illetve a begyűjtött adatok sokkal bizonytalanabbak, mint „békeidőben”. Az Erdélystat közlemények egyik alapvető forrását jelentő, a megyei statisztikai hivatalok által kiadott havi jelentések is a járvány kitörését követően több hónapig egyértelműen hiányosak és pontatlanok voltak. Egyes megyék egyszerűen nem közöltek bizonyos adatokat (pl. a turizmusra vonatkozó mutatószámokat, nettó átlagbért), vagy ha közöltek is, azok nyilvánvalóan nem voltak reálisak (pl. a lejelentett élveszületések száma egyes megyékben harmadával, negyedével zuhant). A megyei statisztikai hivatalok által szeptember és október végén kiadott (jellemzően júliusi és augusztusi adatokat tartalmazó) havi jelentések esetén, úgy tűnik, nagyrészt sikerült a korábbi hónapokra jellemző problémák jelentős részét orvosolni. Ezekben az adattáblákban feltűnően hiányos vagy egyértelműen alulmért adat már alig fordul elő.

Az előzőekben leírtak miatt – megszakítva korábbi Erdélystat közlemények tradícióját – mostani elemzésünkben az április–júniusi adatokat „átugorva” csak a 2020. júliusi–augusztusi összesített adatokat mutatjuk be, és vetjük össze az egy évvel korábbi, tehát szintén júliusi–augusztusi (egyébként még mindig csak előzetes adatokkal). A 2020. április–júniusi kiesett három hónap adatairól feltehetően majd csak a végleges adatok közlésekor, 2021. év végén kapunk majd pontos képet. A jelenleg elemzett adatok kapcsán sem zárható ki, hogy a véglegesítés folyamán érdemben módosulhatnak majd.

Erdélyben

Az Erdélystat által készített összesítés szerint a vizsgált két hónapban kis mértékben, 1,5%-kal nőtt a születések száma az előző év azonos időszakához képest. 12 323 gyermek jött Erdélyben a világra, ami 182 fővel több az előző évinél.

Míg ebben az időszakban az élveszületések számát még érdemben nem befolyásolhatta a pandémia, hiszen ezen gyermekek még a járvány kitörése előtt fogantak, addig a járvány már hathatott a halálozási és a házassági adatokra. Az előzetes statisztikák szerint a nyár utolsó két hónapjában az előző évhez képest 9,6%-kal megugrott a halálozások száma Erdélyben. 2020 júliusa és augusztusa között 14 319 halálesetet regisztráltak, 1256-tal többet, mint 2019 azonos periódusában. Természetesen a halálozási többlet nem feleltethető meg a koronavírusban elhunytak számának, azonban a halálozási többlet már van akkora arányú, amely nem tekinthető véletlenszerű ingadozásnak sem, azaz nagy valószínűséggel közvetlen (Covid-halálozás) vagy közvetett (pl. az egészségügyi ellátás igénybevételének megnehezülésére visszavezethető egyéb halálozás) összefüggésben van a járvánnyal és következményeivel.

Az elemzett két nyári hónap hagyományosan a házasságkötési szezon csúcsát jelenti. Ennek ellenére csak 8763 házasság kötöttet, ami óriási, több mint egyharmados zuhanás az előző évvel összevetve. 2019. július–augusztusban még 13 369 házasságot kötöttek, vagyis 4606-tal többet, mint idén.

Székelyföldön

Az összerdélyi trendekkel szemben július–augusztusban az előzetes adatok szerint Székelyföldön jelentősen csökkent születésszám az előző év ugyanezen időszakához viszonyítva: 893 gyermek látta meg a napvilágot, 78 fővel, 8%-kal kevesebb. Míg 2019-ben viszonylag kedvezőek voltak a termékenységi mutatók Székelyföldön, addig a most megfigyelt termékenységcsökkenés az egész évre jellemzőnek tűnik (már az év elején, a járvány előtti utolsó hónapokban is megfigyelhető volt). Ugyanakkor halálozások számának növekedése is relatíve alacsony volt a régióban: 1026-an hunytak el, vagyis a növekmény „csak” 4,6%, 45 fő az előző év július–augusztushoz viszonyítva. Ez jóval az erdélyi átlag alatt van. A házasságkötések száma Székelyföldön is zuhant: a nyár utolsó két hónapjában 527 pár mondta ki a boldogító igen. A csökkenés mértéke 30,7%.

Partiumban

A Bihar, Szatmár, Szilágy megyéből összesített Partium régióban 2020. július–augusztus hónapokban 2237 gyermek született, 155 gyermekkel több az előző év azonos időszakához képest, ez jóval átlag feletti, mintegy 7,4%-os növekedés. A növekedés ugyanakkor jelentős részben egyetlen adatra, az augusztusi Bihar megyei születésszámmra vezethető vissza, így az is lehet, hogy adathibáról van szó (a megyei statisztikai jelentés szerint egyetlen hónapban 94 gyermekkel több született, mint egy évvel ezelőtt). A halálozás mértékét tekintve a Partiumban az erdélyi átlagnak nagyjából megfelelő, 9,7%-os (219 fős) növekedést figyelhetünk meg. A házassági kedvet tekintve a partiumi régióban mintegy 30,3%-os csökkenést regisztráltak, ami 1582 házasságot jelent, 688-cal kevesebbet a tavalyinál.

Közép-Erdélyben

A Kolozs és Maros megyéből álló Közép-Erdély régiójában 2323 gyermek jött a világra két hónap alatt, ami 2,3%-kal haladja meg az előző évi adatokat. A halálozások számát tekintve (2561 eset) átlag alatti, 5%-os növekedést figyelhetünk meg, ami összesen 121 halottal több az előző éves adatokhoz viszonyítva. A házasságkötések száma itt az átlagosnál kisebb, de szintén jelentős, 27,1%-os visszaesést mutat. 2019 nyarának utolsó két hónapjában 2243, míg idén 1635 házasság megkötésére került sor a régióban.

Táblamelléklet

A népmozgalom főbb adatai Erdélyben és egyes kiemelt régiókban, 2020. július–augusztus 2019. július–augusztushoz viszonyítva

	Élveszületés	Változás az előző év azonos időszakához képest, %	Halálozás	Változás az előző év azonos időszakához képest, %	Házasságkötés	Változás az előző év azonos időszakához képest, %
Erdély	12 323	+1,5%	14 319	+9,6%	8 763	-34,5%
ebből:						
Székelyföld	893	-8,0%	1 026	+4,6%	527	-30,7%
Partium	2 237	+7,4%	2 488	+9,7%	1 582	-30,3%
Közép-Erdély	2 323	+2,3%	2 561	+5,0%	1 635	-27,1%

Közzététel: 2020. november 4.

További információ: Kapitány Balázs (kapitany.balazs@erdelystat.ro).

A következő népmozgalmi témájú Erdélystat közlemény várható megjelenési ideje: 2021. február 3.

Korábbi Erdélystat közlemények és elemzések, módszertani leírások megtalálhatók a www.erdelystat.ro honlapon.

Előzetes igénylés után közleményeinket, elemzéseinket e-mailen elküldjük Önnek a megjelenés időpontjában. Erre vonatkozó igényét az info@erdelystat.ro e-mail címen jelezheti.